با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام نگارش (۱) دهم
درس اول

عنوان فصل: پرورش موضوع

از صفحه‌ی ۱۴ تا صفحه‌ی ۲۵ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل پرورش موضوع آمده است.

مباحث فصل: پرورش موضوع، کارگاه نوشتن، هنجار نوشتار ۱، حکایت‌نگاری

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۹ · کارگاه نوشتن ۱ — شناسایی شگَرد طرح پرسش‌ها (موضوع پشه) ... ۴

۲ صفحه ۲۰ · کارگاه نوشتن ۲ — پرسش‌سازی و پاسخ‌سازی (موضوع باران) ... ۵

۳ صفحه ۲۲ · کارگاه نوشتن ۳ — ارزشیابی پرسش و پاسخ‌ها و متن دوستان ... ۶

۴ صفحه ۲۵ · حکایت‌نگاری — بازنویسی حکایت سگ و استخوان ... ۷

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۱ صفحه ۱۹ کارگاه نوشتن ۱

پرسش‌های زیر را بخوانید و مشخص کنید از چه شگردی (بارش فکری، اگرنویسی، گزین‌گفته‌ها و ...) برای طرح آنها استفاده شده است.

پرسش‌ها

- **پشه چه نوع جانوری است؟**
- **چند نوع پشه داریم؟**
- **پشه‌ها شب‌ها کجا می‌خوابند؟**
- **چرا پشه روی بدن ما می‌نشیند؟**
- **پشه‌های معروف کدام‌اند؟**
- **آیا مگس هم یک نوع پشه است؟**
- **اگر پشه وز وز نمی‌کرد، چه می‌شد؟**
- **آیا پشه‌ای می‌شناسیم که اصلاً دیده نمی‌شود؟**
- **اگر یک پشه را قورت بدهیم، چه اتفاقی می‌افتد؟**
- **اگر در دنیا اصلاً پشه‌ای نبود، چه اتفاقی می‌افتاد؟**
- **خداوند با خلق پشه، می‌خواهد چه پیامی به ما بدهد؟**
- **چگونه پشه‌ای ناتوان، نمرود را با آن همه ادعا از پای درآورد؟**
- **چه نسبتی بین عقاب و پشه وجود دارد؛ آنجا که شاعر گفته است: جایی که عقاب، پَر بریزد / از پشه‌ی لاغری چه خیزد؟**

شگرد هر پرسش به این صورت است:

1. پشه چه نوع جانوری است؟: پرسش‌سازی مستقیم (پرسش‌های آغازین درباره‌ی موضوع)
2. چند نوع پشه داریم؟: پرسش‌سازی مستقیم
3. پشه‌ها شب‌ها کجا می‌خوابند؟: پرسش‌سازی مستقیم
4. چرا پشه روی بدن ما می‌نشیند؟: پرسش‌سازی مستقیم
5. پشه‌های معروف کدام‌اند؟: پرسش‌سازی مستقیم
6. آیا مگس هم یک نوع پشه است؟: بارش فکری (کشف رابطه‌ی میان پشه و جانوران همانند آن)
7. اگر پشه وز وز نمی‌کرد، چه می‌شد؟: اگرنویسی
8. آیا پشه‌ای می‌شناسیم که اصلاً دیده نمی‌شود؟: بارش فکری (آزاد گذاشتن ذهن و کشف مفهوم تازه)
9. اگر یک پشه را قورت بدهیم، چه اتفاقی می‌افتد؟: اگرنویسی
10. اگر در دنیا اصلاً پشه‌ای نبود، چه اتفاقی می‌افتاد؟: اگرنویسی
11. خداوند با خلق پشه، می‌خواهد چه پیامی به ما بدهد؟: گزین‌گفته‌ها (اندیشیدن در آیات و سخنان حکمت‌آمیز درباره‌ی آفرینش)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

12. چگونه پشه‌ای ناتوان، نمرود را از پای درآورد؟: گزین‌گفته‌ها (استفاده از داستان و روایت مشهور)

13. چه نسبتی بین عقاب و پشه وجود دارد؟: گزین‌گفته‌ها (استفاده از شعر)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

توجه: در چند پرسش (آیا مگس هم یک نوع پشه است؟، آیا پشه‌ای می‌شناسیم که اصلاً دیده نمی‌شود؟، پیام خداوند از خلق پشه) مرز میان شگردها روشن نیست و ممکن است هر کدام را بتوان با شگرد دیگری هم توضیح داد.

۲ صفحه ۲۰ **کارگاه نوشتن ۲**

موضوعی را انتخاب کنید و با بهره‌گیری از روش پرسش‌سازی، آن را گسترش دهید. سپس چند پرسش را از بین آنها برگزینید و با پاسخ‌سازی مناسب، متنی بنویسید.

موضوع: .....

پرسش‌ها: .....

پرسش انتخاب شده: .....

متن تولیدی: .....

موضوع: باران

پرسش‌ها:

- باران از کجا می‌آید؟
- باران چه صدایی دارد؟
- چرا بوی باران این‌قدر خوشایند است؟
- آیا باران فقط آب است؟ (بارش فکری با واژه‌هایی مانند ابر، چتر، رحمت، آرامش، زندگی، نم‌نم)
- اگر باران نمی‌بارید، چه می‌شد؟ (اگرنویسی)
- اگر باران رنگی بود، دنیا چه شکلی می‌شد؟ (اگرنویسی)
- چرا به باران «رحمت» می‌گویند؟ (گزین‌گفته‌ها)
- چرا بعد از باران، رنگین‌کمان در آسمان پیدا می‌شود؟

پرسش‌های انتخاب‌شده:

1. چرا به باران «رحمت» می‌گویند؟
2. اگر باران نمی‌بارید، چه می‌شد؟

پاسخ‌سازی:

پاسخ پرسش اول: باران را رحمت می‌دانیم، چون زندگی را به زمین بازمی‌گرداند. خاک تشنه با نخستین قطره‌ها جان می‌گیرد و دانه‌ای که در دل زمین خوابیده است، سر از خاک درمی‌آورد. باران بی‌آنکه از ما چیزی بخواهد، می‌بارد و همه را سیراب می‌کند؛ چه کشاورز و چه رهگذر. به همین دلیل در دعاها و سخنان بزرگان، همیشه از «باران رحمت» یاد شده است.

پاسخ پرسش دوم: اگر باران نمی‌بارید، رودها کم‌کم خشک می‌شدند و چشمه‌ها خاموش می‌ماندند. گیاهان زرد می‌شدند و جانوران برای یافتن آب، راه‌های دور را می‌پیمودند. آسمان همیشه آبی و خشک بود؛ اما این آبی، زیبایی چندانی نداشت. دیگر نه بوی خاک نم‌خورده بود و نه صدای قطره‌ها روی شیشه‌ی پنجره.

متن تولیدی:

باران، هدیه‌ی بی‌منت آسمان است. وقتی ابرها سنگین می‌شوند و نخستین قطره‌ها بر خاک می‌نشینند، زمین انگار از خواب بیدار می‌شود. بوی خاک نم‌خورده در هوا می‌پیچد و همه‌چیز تازه می‌شود. شاید به همین دلیل است که آن را «رحمت» می‌نامند. باران بی‌آنکه از کسی پاداشی بخواهد، دشت و باغ و کوچه را سیراب می‌کند و دانه‌ای را که زیر خاک خوابیده، به زندگی دعوت می‌کند.

حالا تصور کنید باران نمی‌بارید. رودها آهسته‌آهسته کم‌آب می‌شدند و چشمه‌ها لب فرو می‌بستند. درخت‌ها برگ‌هایشان را از دست می‌دادند و پرنده‌ها دنبال جرعه‌ای آب راهی دیار دیگر می‌شدند. آسمان همیشه صاف بود؛ ولی آن صافی، دل‌گیر و بی‌روح بود. هیچ‌کس صدای ریزش قطره‌ها را روی شیشه‌ی پنجره نمی‌شنید. پس هر بار که باران می‌بارد، بهتر است لحظه‌ای بایستیم و به این نعمت بزرگ فکر کنیم.

۳ | صفحه ۲۲ | کارگاه نوشتن ۳

پرسش و پاسخ‌ها و متن تولیدی دوستانتان را بر پایه‌ی سنجه‌های زیر، ارزشیابی کنید.

ردیف | سنجه‌های ارزیابی | بارم

۱ | طرح پرسش‌های متنوع با بهره‌گیری از شگردهای زیر: بارش فکری، اگرنویسی، گزین‌گفته‌ها | ۵

۲ | شاخ و برگ دادن به پاسخ‌ها | ۵

۳ | رعایت اصول بندنویسی | ۵

۴ | شیوه‌ی خواندن | ۲

۵ | رعایت املا و نکات نگارشی | ۳

جمع‌بندی | ۲۰

به‌عنوان نمونه، کار یکی از دوستان با موضوع «چراغ» را ارزشیابی می‌کنیم.

پرسش‌های دوست: چراغ از چه ساخته شده است؟ / اگر چراغ نبود، شب‌ها چه می‌شد؟ / آیا هر روشنایی را می‌توان چراغ دانست؟

متن تولیدی دوست:

اگر چراغ نبود، شب‌ها همه جا تاریک می‌شد. مردم نمی‌توانستند کتاب بخوانند. بچه‌ها از تاریکی می‌ترسیدند. چراغ فقط یک وسیله نیست. هر روشنایی که راه را نشان بدهد، چراغ است. معلم هم چراغ است، چون ما را به راه درست می‌برد و جلوی پای ما را روشن می‌کند. من همیشه چراغ‌ها را دوست داشتم.

ارزشیابی:

ردیف	سنجه	بارم	نمره	توضیح
۱	طرح پرسش‌های متنوع	۵	۴	از اگرنویسی و پرسش‌سازی استفاده شده، اما نمونه‌ای از گزین‌گفته‌ها (شعر، مثل، آیه) دیده نمی‌شود.
۲	شاخ و برگ دادن به پاسخ‌ها	۵	۳	پاسخ‌ها کوتاه‌اند و به مثال و توصیف بیشتری نیاز دارند.
۳	رعایت اصول بندنویسی	۵	۴	متن یک بند منسجم دارد؛ ولی جمله‌ی آخر با بقیه ارتباط معنایی ندارد.
۴	شیوه‌ی خواندن	۲	۱٫۵	روان و رسا خوانده شد؛ مکث‌ها کمی کم بود.
۵	رعایت املا و نکات نگارشی	۳	۲٫۵	غلط املایی نداشت؛ در یک جا ویرگول لازم بود.
	جمع‌بندی	۲۰	۱۵	نمره‌ی نهایی: ۱۵ از ۲۰

شیوه‌ی نمره‌دهی: نمره‌ی هر سنجه از بارم همان سنجه بیشتر نمی‌شود و نمره‌ها در پایان با هم جمع می‌شوند. دانش‌آموز ارزشیاب باید برای هر نمره، دلیلی کوتاه بنویسد تا دوستش بداند چه چیزی را باید اصلاح کند.

۴ صفحه ۲۵ **حکایت‌نگاری**

حکایت زیر را بخوانید و آن را به زبان ساده بازنویسی کنید.

سگی بر لب جوی، استخوانی یافت. چندان که در دهان گرفت، عکس آن در آب بدید. پنداشت که دیگری است. به شرَه (طمع) دهان باز کرد تا آن را نیز از روی آب برگیرد. آنچه در دهان بود، به باد داد.

کلیله و دمنه

سگی کنار جوی آب، استخوانی پیدا کرد. همین‌که استخوان را در دهانش گرفت، تصویر آن را در آب دید. فکر کرد سگ دیگری است که استخوان دارد. از روی طمع دهانش را باز کرد تا آن استخوان را هم از روی آب بردارد. اما استخوانی را که در دهان داشت، از دست داد و آن هم در آب افتاد.

نتیجه: طمع‌ورزی و دل بستن به چیزهایی که مال ما نیست، باعث می‌شود دارایی خودمان را هم از دست بدهیم.